

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Ett effektivt straffrättsligt skydd för statliga stöd till företag (SOU 2024:24)

1 Sammanfattning

Skatteverket tillstyrker förslagen i betänkandet. Skatteverket lämnar dock vissa synpunkter som avser förslag till tillägg och förtydliganden m.m.

2 Skatteverkets synpunkter

2.1 Definitionen av statliga företagsstöd

Definitionen av statliga företagsstöd framgår av 1 § i den föreslagna lagen om subventionsbrott och där anges att ”med statligt företagsstöd avses i denna lag stöd, bidrag och andra ersättningar som beslutas av en statlig myndighet eller en organisation som av staten har fått uppgiften att besluta om stöd, och betalas ut till eller på annat sätt tillgodoräknas en juridisk person eller en enskild näringsidkare”.

I avsnitt 3.2.1 *Statliga stöd i Sverige* så anges att de huvudsakliga stödformerna är bidrag och andra ersättningar, lån och garantier samt nedsatta skatter och avgifter och skattereduktioner vilket många gånger kan motsvara stöd. Stöd som lämnas i form av nedsatta skatter och avgifter eller skattereduktioner belastar statens budgets inkomstsida och brukar kallas skatteutgifter. Ur ett budgetperspektiv kan de därför ofta jämföras med stöd på budgetens utgiftssida. Utredningen konstaterar i avsnitt 6.2.4 *Stöd som har behov av ett särskilt straffrättsligt skydd* att stöd i form av skatteutgifter redan idag har ett särskilt straffrättsligt skydd genom skattebrottslagens bestämmelser och gör bedömningen att skatteutgifter inte har något ytterligare behov av straffrättsligt skydd och därför inte ska omfattas av den nya lagen om subventionsbrott.

Såsom förslaget till 1 § lagen om subventionsbrott och definitionen av vad som är ett statligt företagsstöd nu är utformad så skulle dock skatteutgifter kunna omfattas av straffbestämmelserna i denna lag eftersom de också utgör en form av statligt stöd som kan tillgodoräknas ett företag. Även om det framgår av betänkandet att skatteutgifter inte ska omfattas av de föreslagna straffbestämmelserna avseende subventionsbrott m.m. så vore det önskvärt om detta framgick direkt av lagtexten. För att undvika konkurrens med skattebrottslagen så föreslås därför att lagen om subventionsbrott ska vara subsidiär i förhållande till skattebrottslagen, på motsvarande sätt som föreslås för bidragsbrottslagen. Skatteverket föreslår därför att 1 § tredje stycket ska ha följande lydelse:

Till ansvar enligt denna lag ska inte dömas om en gärning utgör brott enligt bidragsbrottslagen (2007:612) eller skattebrottslagen (1971:69).

För det fall att 1 § lagen om subventionsbrott inte ändras på förslaget sätt så bör det åtminstone framgå direkt av författningskommentaren till aktuell paragraf att skatteutgifterna inte omfattas.

2.2 Skatteverkets anmälningsskyldighet bör framgå genom hänvisning i skatteförfarandeförordningen

Av 18 kap. 8 § skatteförfarandeförordningen (2011:1261), SFF, så framgår att Skatteverket, utöver den anmälningsskyldighet som följer av skattebrottslagen, även är skyldig att anmäla brott enligt vissa andra uppräknade bestämmelser eller lagar. Anmälningsskyldigheten som sådan för brott enligt skattebrottslagen framgår dock direkt av skattebrottslagen (17 §) och på motsvarande sätt framgår Skatteverkets anmälningsskyldighet för subventionsbrott m.m. direkt av 11 § i den föreslagna lagen om subventionsbrott. För att hålla information om anmälningsskyldigheter kopplade till beskattningsverksamheten samlade och bibehålla systematiken i 18 kap. 8 § SFF så föreslår Skatteverket följande tillägg till paragrafens inledande stycke:

Skatteverket ska, utöver vad som följer av 17 § skattebrottslagen (1971:69) och 11 § lag om subventionsbrott (0000:00), göra en anmälan till åklagare så snart det finns anledning att anta att någon har gjort sig skyldig till

.....

2.3 Brottsutredningar och underrättelseverksamhet

Enligt nuvarande förslag så ska anmälningar om brott enligt lagen om subventionsbrott hanteras av Ekobrottsmyndigheten. Dessa brott omfattas emellertid inte av uppräknningen i 1 § lag (1997:1024) om Skatteverkets brottsbekämpande verksamhet vilket innebär att subventionsbrott m.fl. som utgångspunkt inte kommer ingå i den brottsutredande verksamhet som på uppdrag av åklagare bedrivs av Skatteverkets skattebrottsenhet.

Om utredningens förslag genomförs skulle det vara önskvärt om Skatteverkets brottsutredande verksamhet samt underrättelseverksamhet kunde bidra i arbetet mot denna typ av brottslighet, särskilt i underrättelsehänseende. Skatteverket föreslår därför att brott enligt lagen om subventionsbrott inkluderas i 1 § lag om Skatteverkets brottsbekämpande verksamhet. På så sätt finns utöver den föreslagna anmälningsskyldigheten även en befogenhet att utreda misstänkta subventionsbrott på uppdrag av åklagare samt att i underrättelsesyfte hantera information.

Detta remissvar har beslutats av generaldirektören Katrin Westling Palm och föredragits av rättsliga experten Anna Wager. Vid den slutliga handläggningen har också följande deltagit: överdirektören Fredrik Holmberg, rättschefen Michael Erliksson, enhetschefen Cecilia Asker och sektionschefen Pia Jakobsson.

Katrin Westling Palm